

گاهنامه فلسفی

دوره یکم: فلسفه کارل مارکس

- ۱۸۰۰ م: انتشار نظام ایدئالیسم استعلایی از فریدریش ویلهلم یوزف فون شلینگ.
۱۸۰۴ م: تولد لودویگ فوئرباخ.
۱۸۰۷ م: پدیدارشناسی روح گئورگ ویلهلم فریدریش هگل.
۱۸۰۹ م: تولد پیر ژزف پرودون.
درباره آزادی انسانی شلینگ.

۱۸۱۲-۱۳ م: انتشار دو مجلد علم منطق هگل.

۱۸۱۴ م: تولد میخائیل باکونین.

۱۸۱۷ م: سه مجلد دانشنامه علوم فلسفی هگل.

۱۸۱۸ م: تولد کارل مارکس در شهر تریر در راین لند پروس. پدرش هرشل مارکس یهودی بود، از خاندان دینی، که در سال ۱۸۱۶ م به دلیل شرط حرفه وکالت- پروتستان شد و نام هاینریش را برگزید.

۱۸۲۰ م: تولد فریدریش انگلس.

عناصر فلسفه حق هگل.

۱۸۲۵ م: تولد فردیناند لاسال.

۱۸۲۷ م: چاپ جدید دانشنامه علوم فلسفی هگل.

۱۸۳۰-۳۵ م: مارکس در دبیرستان تحصیل کرد.

۱۸۳۱ م: مرگ هگل.

۱۸۳۵ م: مارکس در ماه اکتوبر وارد دانشگاه بُن، مرکز روشنفکری منطقه راین شد.

رشته اصلی اش حقوق بود و رشته دوم ادبیات. به باشگاه شاعران جوان پیوست و زنده گی جوانانه و شادی داشت. زنده گی مسیح، دیوید فریدریش اشتراوس.

۱۸۳۶ م: مارکس بن را ترک کرد و در ماه سپتامبر وارد دانشگاه برلین شد. شاگرد ساوینی حقوقدان مشهور و مدافع مکتب تاریخی حقوق شد. در درسهای ادوارد گانز شاگرد مشهور هگل نیز شرکت کرد. گانز تاویلی آزادیخواهانه از اندیشه های هگل داشت و درسهای هایدلبرگ او (۱۸۱۸) را برجسته میکرد. گانز به مارکس نوشته های سن سیمون و سوسیالیستهای آرمانشهری را معرفی کرد.

۱۸۳۷ م: مارکس پرده نخست نمایشی غم انگیز به نام «اولانم» را نوشت و تصمیم به نوشتن رمانی طنزآمیز گرفت. شعر هم میسرود. شعرها و نوشته های ادبی او بی ارزش اند.

مارکس دوستی عمیقی با برونوبوئر استاد یزدان شناسی به هم زد و همین او را به باشگاه هگلی های جوان راهنمایی کرد. با اندیشه های خدانشناسانه و ماتریالیزم بیشتر آشنا شد. آغاز دوستی مارکس با آرنولد روگه.

۱۸۳۸ م: مرگ هاینریش مارکس در ماه می. درآمدی به علم تاریخ اگوست سیزکفسکی.

۱۸۳۹ م: تفاوت میان فلسفه طبیعی دمکریتوس و اپیکوروس رساله پایان نامه رشته فلسفه، نوشته مارکس. فلسفه کنش موسی هس.

۱۸۴۰ م: سه مجلد نقادی متون مسیحی برونوبوئر. ۱۸۴۱ م: گوهر مسیحیت فوئرباخ.

۱۸۴۲ م: مقاله های مارکس در *Rheinische Zeitung*، که مشهورترین آنها دربارهٔ *قانونهای دزدی چوب و سانسور نشریه ها* بود. یکی از پایه گذاران این نشریهٔ لیبرال آلفرد روتنبرگ بود. مارکس در ژوئن سردبیر این نشریه شد. نخستین ملاقات مارکس و فریدریش انگلس که مقاله هایی در نشریه نوشته بود.

مارکس در نوامبر به طور علنی علیه هگلیهای جوان موضع گرفت. *نهاده هایی دربارهٔ فلسفهٔ آیندهٔ فوئرباخ*.

۱۸۴۳ م: توقیف *Rheinische Zeitung* در ۲۱ ژانویه. مارکس با جنی فون وستفالن دوست کودکی اش، از خانواده یی اشرافی، ازدواج کرد. آنها در اکتوبر به پاریس مهاجرت کردند.

نگارش *درآمدی به نقد فلسفهٔ حقِ هگل* مارکس، از مارچ تا اوت، اما تا سال ۱۹۲۷ م منتشر نشد.

انتشار *Deutsch – Franzosische Jahrbucher* با همکاری مارکس و آرنولد روگه در ماه دسامبر.

دربارهٔ مسألهٔ یهود بوئر.

انتشار *دربارهٔ مسألهٔ یهود مارکس در Deutsch- Franzosische Jahrbucher*.

۱۸۴۴ م: انتشار *درآمدی به نقد فلسفهٔ حقِ هگل*. *پیشگفتارِ مارکس در Deutsch- Franzosische Jahrbucher*، در ژانویه. این نخستین متنیست که مارکس دربارهٔ *پیکار طبقاتی و نقش بنیادین پرولتاریا* نوشت.

نخستین ملاقات مارکس و باکونین در ماه مارچ.

دست‌نوشته‌های اقتصادی- فلسفی مارکس که مشهور به دست‌نوشته‌های ۱۸۴۴ نیز هست (آن را دست‌نوشته‌های پاریس نیز می‌خوانند). این متن تا دهه ۱۹۳۲ م منتشر نشد.

در پایان اوت انگلس به پاریس رفت. همراه با مارکس به نگرارش یادداشت‌هایی انتقادی به هگلیهای جوان، به ویژه برونوبوئر و ادگاربوئر پرداختند، که دوماه بعد به پایان رسید و به عنوان کامل آن *خانواده مقدس، یا انتقادی بر نقادانه- علیه برونوبوئر و همکاران اوست که به خانواده مقدس مشهور است*. مارکس آن را به یاری استعاره‌ی موسیقایی «ثری جدلی برای چهاردست» نامید. این آغاز همکاری مارکس و انگلس بود که چهل سال به درازا کشید.

من و خویشتن ماکس استایرنر.

۱۸۴۵ م: اخراج مارکس از فرانسه (به درخواستِ سفیرِ پروس هومبولت) در فوریه.

مهاجرت به بروکسل.

«نهاده‌هایی درباره فوئرباخ» مارکس.

وضعیت طبقه کارگر در انگلستان انگلس.

آغاز نگرارش یادداشت‌هایی نوشته مارکس و انگلس در بروکسل که در ۱۹۳۲ م با عنوان کامل *ایدیالوژی آلمانی، نقد فلسفه مدرن آلمانی* چنان که در آثار بیانگران آن فوئرباخ، ب. بوئر و استایرنر آمده و نقد سوسیالیزم آلمانی بنا به آثار پیامبران گوناگون آن منتشر شدند و به نام مختصر ایدیالوژی آلمانی مشهورند.

۱۸۴۶ م: فلسفه فقر یا نظام تناقضهای اقتصادی پرودون.

۱۸۴۷ م: فقر فلسفه، پاسخ به کتاب فلسفه فقر آقای پرودون مارکس.

نگارشِ مانیفست حزب کمونیست مارکس و انگلس در نوامبر و دسامبر و عضویت آنها در «اتحادیه کمونیستها».

کار دستمزدی و سرمایه سخنرانی مارکس در دسامبر که در آن برای نخستین بار مفهوم ارزش اضافی به بحث گذاشته شده است.

۱۸۴۸ م: انقلاب اروپایی. بازگشت موقت مارکس به آلمان انقلابی.

مقاله های مارکس درباره انقلاب در *Neue Rheinische Zeitung* که خود او آن نشریه را منتشر میکرد.

انتشار مانیفست حزب کمونیست، مارکس و انگلس، به عنوان سند اصلی «اتحادیه کمونیستها».

۱۸۴۹ م: شکست انقلاب و توقف انتشار *Neue Rheinische Zeitung* در آلمان.

مهاجرت مارکس به پاریس و اخراج مجدد او. سفر مارکس به لندن و آغاز اقامت او در آن جا تا پایان زنده گی. آغاز دشواریهای شدید مالی خانواده مارکس.

۱۸۵۰ م: انتشار نشریه اقتصادی *Neue Rheinische Zeitung* در مهاجرت. آغاز پژوهشهای مفصل مارکس درباره اقتصاد.

پیکار طبقاتی در فرانسه از ۱۸۴۸ تا ۱۸۵۰. م مارکس، در چند شماره نشریه اقتصادی *Neue Rheinische Zeitung*. نخستین بار به صورت جزوه در ۱۸۹۵ م منتشر شد. شرح پیشرفت و شکست انقلاب ۱۸۴۸ م در فرانسه تا سرکوب کامل انقلاب به دست ارتش کاپونیاک.

جنگ دهقانی در آلمان انگلس. شرح جنگهای سی ساله و پیدایش جنبش اصلاح دین.

انقلاب و ضد انقلاب در آلمان انگلس. شرح انقلاب ۱۸۴۸ م در آلمان که نخست به نام مارکس منتشر شد.

۱۸۵۱ م: هجدهم برومر لویی بناپارت مارکس، که نخست به عنوان پنج مقاله نوشته شده بودند.

۱۸۵۲ م: آغاز همکاری مارکس با *New York Daily Tribune*، که تا ۱۸۶۱ م ادامه یافت.

۱۸۵۲-۵۷ م: سالهای بسیار دشوار زنده گی مارکس و خانواده اش. زنده گی در فقر کامل و مرگ چهار فرزند او.

۱۸۵۳ م: همکاری مارکس با *People's paper* نشریه چارتهستها.

۱۸۵۴ م: تولد کارل کائوتسکی.

۱۸۵۶ م: تولد گیورگی پُلخانوف.

۵۸- ۱۸۵۷ م: نگارش گروندریسه، مبانی نقد اقتصاد سیاسی (نخستین طرح) مارکس از اکتوبر ۵۷ تا مارچ ۵۸. متن این پژوهش (در دو بخش اصلی مشهور به «فصل پول» و «فصل سرمایه» تا ۴۱- ۱۹۳۹ م منتشر نشد.

۱۸۵۸ م: مارکس با دقت علم منطق هگل را از سر خواند.
نگارش درآمدی به نقد اقتصاد سیاسی از اکتوبر ۵۸ تا فوریه ۵۹ م.

۱۸۵۹ م: انتشار درآمدی به نقد اقتصاد سیاسی در ژوئن. پیشگفتار این متن مهم مشهور است به: «پیشگفتار ۱۸۵۹ م».

اصل انواع چارلز داروین.
رساله یی درباره آزادی جان استوارت میل.

۶۶- ۱۸۶۰ م: نگارش بخش اعظم سرمایه بنا به طرحی چهار مجلدی.

۶۳- ۱۸۶۱ م: نگارش نظریه های ارزش اضافی مارکس، تاریخ اندیشه های اقتصادی و نقد اقتصاد عامیانه.

۱۸۶۲ م: دوران حاضر و رابطه اش با طبقه کارگر لاسال.

۱۸۶۴ م: پایه گذاری انجمن بین المللی کارگران (بین الملل نخست) میان گرایشهای گوناگون کارگری (هواداران چارتیستها، هواداران پرودون، انارشیستها و شخص باکونین و هواداران مارکس) در لندن در ۲۸ سپتامبر. خطابه مارکس در بین الملل. او در بین الملل فعالیت جدی و دایمی داشت.

مرگ لاسال.

سرمایه و کار لاسال.

۱۸۶۵. م: مرگ پرودون.

سخنرانی مارکس با عنوان *مزد بهای سود* در مجمع همه گانی بین الملل در لندن، که به صورت جزوه بی هم منتشر شد.

۱۸۶۷. م: انتشار مجلد نخست *سرمایه* مارکس، با عنوان *کامل سرمایه*، *نقد اقتصاد سیاسی*، *فراشد تولید سرمایه* در هامبورگ (نشر میسنر).

۱۸۶۸-۷۰. م: نگارش بخشهای مهمی از مجله‌های دوم و سوم سرمایه.

۱۸۷۰. م: تولد ولادیمیر ایلیچ لنین.

تولد روزا لوکزامبورگ.

دو گزارش مارکس به *بین الملل درباره جنگ پروس و فرانسه*.

۱۸۷۱. م: *کمون پاریس*.

جنگ داخلی در فرانسه مارکس، بر اساس گزارش او به *بین الملل*.

(گزارش سوم در تاریخ ۳۰ می ۱۸۷۱. م).

قطعه نامه گنش سیاسی طبقه کارگر مارکس.

۱۸۷۲. م: *انشعاب در بین الملل اول*.

مرگ فوئرباخ.

آماده کردن چاپ دوم سرمایه.

چاپ جدید *مانیفست*.

۱۸۷۳. م: *مقدمه چاپ دوم سرمایه*.

۱۸۷۴. م: *دولتگرایی و انارشی باکونین*.

یادداشت‌های انتقادی مارکس به دولتگرایی و انارشی باکونین.

۱۸۷۵. م: مرگ میخاییل باکونین.

نامهٔ مارکس به هوادارانش در حزب کارگری آلمان در انتقاد به برنامهٔ پیشنهادی هواداران لاسال به کنگرهٔ گوتا، مشهور به نقد برنامهٔ گوتا، مهمترین متنی که مارکس در آن دربارهٔ کمونیزم بحث کرد.

بازنگاری بخشهایی از سرمایه برای ترجمهٔ فرانسه‌یی.
خواندن بخشهایی از دیالکتیک طبیعت انگلس.

۸۳-۱۸۷۶. م: نگارش «یادداشت‌های مردم‌شناسی» مارکس.
نگارش «اسنادی دربارهٔ روسیه» مارکس.

۱۸۷۷. م: آیین اقتصادی مارکس کائوتسکی.

۱۸۷۸. م: انتشار انتی دورینگ انگلس.

۱۸۷۹. م: تولد لئون تروتسکی.
تولد ژوزف استالین.

۱۸۸۰. م: سوسیالیسم علمی و سوسیالیسم ناکجاآبادی انگلس.

۱۸۸۱. م: مرگ جنی مارکس بر اثر سرطان.

۱۸۸۲. م: بیماری برونشیتِ مارکس شدت گرفت، سفر او به الجزایر و جنوب فرانسه.

مرگ دخترش جنی که همسر سوسیالیست فرانسه‌یی شارل لونگه شده بود. دختر دومش لورا همسر پل لافارگ سوسیالیست فرانسه‌یی شده بود. دختر سوم الئونور در لندن فعالیت سیاسی داشت.

۱۸۸۳ م: مرگ کارل مارکس در خواب بعد از ظهر، در ۱۴ مارچ. گور او در گورستان
«هایگیت» لندن است.

نگارش دیالکتیک طبیعت انگلس.

سوسیالیزم و پیکار سیاسی پُلخائف.

پایانِ دورهٔ اول.

**دورهٔ دوم: پیدایش مارکسیزم،
را در روزهای بعدی میخوانید!**

www.ayenda.org